

**ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติ
มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2***
**THE PRIORITY NEEDS MORAL BEHAVIORS ACCORDING TO ETHICAL STANDARD
ACT B.E. 2562 OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

¹อภัสสรณ์ เอี่ยมสกุล Apassorn Aiemsakul, ²สุชาดา นันทะไชย Suchada Nanthachai,
³พร้อมพิไล บัวสุวรรณ Prompilai Buasuwan

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand
E-mail: apussorn.a@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็นในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้ แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นครู 367 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการ Scheffe และวิเคราะห์จัดลำดับค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยเทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมทั้ง 7 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีลำดับความสำคัญต้องการจำเป็นจากลำดับแรกถึงลำดับสุดท้าย คือ ลำดับที่ 1 ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็น ธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ลำดับที่ 2 ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ลำดับที่ 3 ด้านกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ ถูกต้องชอบธรรม ลำดับที่ 4 ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีจิตสาธารณะ ลำดับ ที่ 5 ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ลำดับที่ 6 ด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ รักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ และลำดับที่ 7 ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ 2) การเปรียบเทียบ สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวังในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานและวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จำแนก ตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม, พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the current state, the expected state and the priority needs on moral behaviors according to the ethical standards act B.E. 2562 of the school administrators under the secondary educational service area office 2. 2) compare the current state and the expected state on moral behaviors according to the ethical standards act B.E. 2562 of the school administrators under the secondary educational service area office 2. This is quantitative research. A sample of 367 was drawn from teachers under the secondary educational service area office 2. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA, Scheffe method comparison and modified priority needs index. The results revealed as follows. 1) The current states on moral behaviors according to the ethical standards act B.E. 2562 of school administrators were at the high to the very high level in all seven aspects. The expected states were at the very high level in all seven aspects. Those aspects were arranged in order of priorities are needed as the following: First, performing duties fairly without discrimination. Second, focusing on the achievement of work. Third, courage to make decision and do the right things. Fourth, focusing on public benefits rather than personal benefits and having public mind. Fifth, honestly, have a good conscience and be responsible for duty. Sixth, being a good role model and maintain the image of the government officer. Lastly seventh, having a strong commitment to the institutions of nation, religion and king including the democratic regime of government with the king as head of state. 2) The comparison between teachers' opinions of the current state and the expected state on moral behaviors of school administrators classified by work experiences, educational background, found that those of all had no statistically significant difference but classified by school size had statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Moral Behaviors, Ethical Standards, School Administrators

บทนำ

การทุจริตคอร์รัปชันทางภาคการศึกษาเป็นปัญหาสำคัญจะส่งผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมาก ซึ่งมากกว่าการทุจริตคอร์รัปชันในภาคส่วนอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผลกระทบต่อคนยากจนเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ทำให้คนยากจนไม่มีโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษาจึงไม่อาจหลุดจากวงจรชีวิตของแห่งความยากจนได้ ส่งผลต่อการขับเคลื่อนทางสังคมในระยะยาว ทั้งนี้การศึกษาคือยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่เฉพาะการสร้างภาวะผู้นำให้แก่ประเทศเท่านั้น หากแต่ยังช่วยสร้างทัศนคติและพฤติกรรมในเชิงจริยธรรมอีกด้วย ดังนั้นภาคการศึกษาจึงถูกคาดหวังให้เป็นแบบอย่างที่ดี (Meier Bettina, 2004) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรทางภาคการศึกษา ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมในองค์กรได้อย่างยั่งยืน และไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อปัญหาด้านคุณธรรมของสังคมที่จะบริหารสถานศึกษาให้เป็นสถาบันแห่งศีลธรรมและช่วยกำหนดปทัสถานให้แก่สังคม (Greenfield, 1991)

รัฐบาลในปัจจุบันเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างเสริมพัฒนาจริยธรรมในหมู่คนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยเหตุนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม จึงกำหนดให้ “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น” ดังนั้นเพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานเดียวกันควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน (พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยมีผู้นำนองค์กร ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินองค์กรเพื่อเป็นต้นแบบองค์กรสุจริตเป็นผู้นำด้านองค์กรแห่งคุณธรรมจริยธรรมได้ประกาศเจตนางานสุจริตในการบริหารสำนักงาน โดยมีแนวทางมุ่งเน้นการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมและเป็นต้นแบบให้แก่สถานศึกษาต้นสังกัด ส่งผลให้สถานศึกษาซึ่งเป็นต้นแบบในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ของชาติต้องให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบ ดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นสังคมเมืองขนาดใหญ่ที่มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นสังคมที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นองค์ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางการพัฒนาการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม วางแผนการพัฒนาหรือกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำนองค์กรที่ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดปทัสสถานในสังคมจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมภายนอก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยให้ความสนใจจะทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 7,926 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2562) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1991) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 367 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน และกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละชั้น โดยการสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วน (Proportionate simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 และการสร้างแบบสอบถาม 2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และข้อคำถามในการสอบถามให้ชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือ โดยกำหนดให้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3) ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถามฯ กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ 4) นำแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาแนบกับแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไข 5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์ ผลการตรวจสอบข้อคำถามจำนวน 47 ข้อ พบว่าทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.60 – 1.00 และมีค่า IOC ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.723 สามารถคัดเลือกไว้ใช้ได้ จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยวิธีการ Scheffe 2) วิเคราะห์และจัดลำดับค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) โดยจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรก ได้แก่ ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากลำดับสุดท้าย ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (n = 367)

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง			PNI _{Modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.51	0.48	มากที่สุด	4.67	0.51	มากที่สุด	0.0358	7
2 ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.39	0.69	มาก	4.74	0.62	มากที่สุด	0.0798	5
3 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	4.28	0.76	มาก	4.67	0.63	มากที่สุด	0.0881	3
4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	4.29	0.78	มาก	4.67	0.58	มากที่สุด	0.0871	4
5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.24	0.80	มาก	4.70	0.59	มากที่สุด	0.1102	2
6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	4.25	0.793	มาก	4.72	0.560	มากที่สุด	0.1112	1
7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	4.37	0.67	มาก	4.70	0.52	มากที่สุด	0.0756	6
รวม	4.33	0.78	มาก	4.66	0.65	มากที่สุด		

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ประเด็นผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจโดยยึดธรรมปราชจากอคติและความลำเอียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

เป็นลำดับสุดท้าย และสภาพที่คาดหวัง จำแนกตามประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ประเด็นผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่เป็นคาดหวังตามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

(n = 367)

มาตรฐานทางจริยธรรม	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่เป็นคาดหวัง
	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
ด้านที่ 1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำกิจกรรมทางด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยในชุมชน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.776)	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.596)
ด้านที่ 2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานอย่างเป็นระบบ และชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.833)	ผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่นำสิ่งของหรือผลงานคนอื่นมาเป็นผลงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.609)
ด้านที่ 3	ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจโดยยุติธรรม ปราศจากอคติและความลำเอียง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.827)	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรม โดยไม่ยอมตกอยู่ภายใต้อิทธิพล หรือข้อผูกมัดใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อโรงเรียน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.615)
ด้านที่ 4	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละเวลา ทรัพย์สิน สิ่งของความสุขส่วนตนที่พึงได้ เพื่อช่วยเหลือกิจกรรมของส่วนรวมไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.949)	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมและส่งเสริมกิจกรรมของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อสังคม และต่อประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.619)
ด้านที่ 5	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.827)	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ชอบเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.620)
ด้านที่ 6	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.913)	ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.559)
ด้านที่ 7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย และเคารพกฎหมายอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.807)	ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเหมาะสม รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.562)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

(n = 367)

เปรียบเทียบ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่คาดหวัง
ประสบการณ์ในการทำงาน	แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05	แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- ต่ำกว่า 5 ปี - ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		
วุฒิการศึกษา	แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05	แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- ปริญญาตรี - ปริญญาโท - ปริญญาเอก		
ขนาดโรงเรียน	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- ขนาดเล็ก - ขนาดกลาง		
- ขนาดใหญ่ - ขนาดใหญ่พิเศษ		

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าครูที่ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นในสภาพที่เป็นจริง ด้านกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีจิตสาธารณะ ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และด้านดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ

Scheffe พบว่า กลุ่มปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มปริญญาโท และยกเว้นในสภาพที่คาดหวังด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe พบว่า กลุ่มปริญญาโทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มปริญญาตรี

สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe พบว่า ครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก ยกเว้นในสภาพที่เป็นจริง ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

(n = 367)

มาตรฐานทางจริยธรรม	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง		
	ประสบการณ์	วุฒิการศึกษา	ขนาดโรงเรียน	ประสบการณ์	วุฒิการศึกษา	ขนาดโรงเรียน
ด้านที่ 1	*		*	*	*	*
ด้านที่ 2			*			*
ด้านที่ 3		*	*			*
ด้านที่ 4		*	*			*
ด้านที่ 5		*				*
ด้านที่ 6		*	*			*
ด้านที่ 7		*	*			*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบผลการวิจัยที่สามารถนำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริงในภาพรวม ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตติสันใจโดยยุติธรรม ปราศจากอคติ และความลำเอียง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 2 มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่แล้วในด้านนี้และประเด็นนี้ในระดับมาก แต่มีความคาดหวังที่จะให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะการตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องของผู้บริหารสถานศึกษา ยังลดความน่าเชื่อถือ ศรัทธาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่บ้าง ซึ่งเห็นให้ได้ชัดในการพิจารณาความดีความชอบ ผู้บริหารบางท่านอาจยังไม่สามารถ

ชี้แจงรายละเอียดคะแนนที่ชัดเจนของผู้ได้บังคับบัญชาได้ทุกคน อาจเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษายังมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยพล ตนง (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ไม่เสมอภาคด้านความดีความชอบเห็นประโยชน์แก่พวกพ้องของตนเอง และขาดความหนักแน่นเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ ดังนั้นควรมีการวางแผนกำหนดทิศทางเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาลำดับแรก ได้แก่ ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก โดยสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งยังเป็นประเด็นในสภาพที่คาดหวังสูงสุดเป็นลำดับแรก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในความเป็นจริงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมชัดเจนอยู่แล้ว เพียงแต่ครุมีความคาดหวังที่จะให้พัฒนามากยิ่งขึ้น อีกทั้งอาจกล่าวได้ว่าเรื่องการพิจารณาความดีความชอบเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจปฏิบัติได้ถูกใจตามความต้องการของครูทุกคน ประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องที่ครุมีความคาดหวังมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามเพื่อลดความรู้สึกที่เป็นลบและความเข้าใจผิดที่เกิดขึ้น ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการบนหลักธรรมาภิบาล และสามารถเปิดเผยข้อมูลในทุกประเด็นได้อย่างโปร่งใสก็อาจช่วยให้ทัศนคติหรือความคาดหวังของครุที่มีต่อประเด็นนี้เปลี่ยนไปได้ในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจากการรับรู้ของครุที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันไป เนื่องจากแต่ละคนยึดหลักในการตัดสินใจพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักของตนเอง ไม่ได้ใช้กฎเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำให้ครูทุกคนพอใจ อนึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในประเด็นการพิจารณาความดีความชอบ โดยการทบทวนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (2562) ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับเป็นมาตรฐานของสังคม ได้แก่ หมวด 2 บททั่วไป มาตรา 29 การดำเนินการตามพระราชบัญญัติให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาคระหว่างบุคคล และหลักการได้รับการปฏิบัติและคุ้มครองสิทธิอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันในเรื่องอื่นๆ จะกระทำมิได้ หมวด 5 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มาตรา 73 การเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา โดยการพิจารณาให้ยึดหลักคุณธรรม ความเที่ยงธรรม เปิดเผย โปร่งใสพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก และความประพฤติในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สอดคล้องกับบุษยมาศ แสงเงิน (2553) ที่กล่าวว่า การพิจารณาความดีความชอบเป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่แต่ละคนก็มีความต้องการที่จะได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับผลงานที่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน และต้องมีหลักฐานในการทำงาน เพื่อเป็นการลดความไม่เป็นธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงศักยภาพได้อย่างเต็มความสามารถที่สุด และจะมีผลต่อผู้ได้บังคับบัญชามากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับระบบคุณธรรมของผู้บริหารเป็นสำคัญด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันโดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันได้เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพที่เป็นจริงเหมือนกันจึงทำให้มุมมองต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อีกทั้งด้วยข้อระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาพึงระลึกและปฏิบัติตน สืบเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาล้วนแล้วแต่ผ่านการดำรงตำแหน่งครูมาก่อนจึงทำให้มีความตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิมา ศิริไพรวัน (2561) ได้ทำการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันจะมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน แต่เมื่อได้มาปฏิบัติงานภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ได้รับรู้ข้อมูลภายใต้สิ่งแวดล้อมเดียวกันจึงทำให้มีมุมมองความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิสสัยมัยห์ อีสาเฮาะ (2562) ที่ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

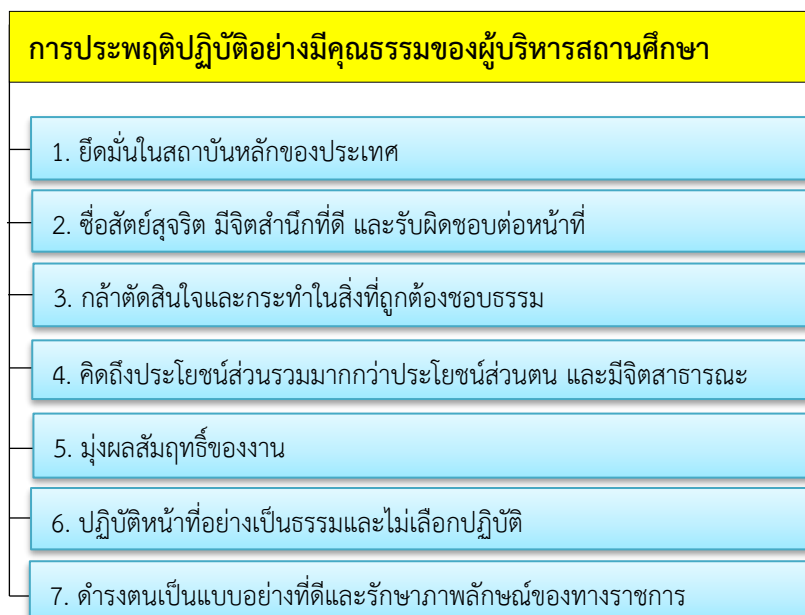
ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าขนาดโรงเรียนของครูที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์กรที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน อาจมีบริบทในการบริหารจัดการแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างกันของจำนวนบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และงบประมาณที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคล่องตัว มีความรับผิดชอบทั้งในด้านการทำงาน การปกครอง ผู้ใต้บังคับบัญชาและการดำรงตนให้อยู่ในฐานะที่น่าเลื่อมใส เคารพนับถือ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้นำและคุณภาพการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานทางจริยธรรม โดยสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่อาจมีมุมมองในเรื่องของการปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาส วิสขนาม (2560) ได้ทำการ

วิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการประพจน์ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรทางภาคการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมในองค์กรได้อย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งศีลธรรมและช่วยกำหนดทิศทางให้แก่วงศ์ม สรุปลงเป็นการประพจน์ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ประการ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การประพจน์ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

จากภาพที่ 1 การประพจน์ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อธิบายได้ดังนี้

การประพจน์ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหลักเกณฑ์ในประพจน์ปฏิบัติทั้งในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นกระบวนการรักษาจริยธรรมของ รวมทั้งมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมมี 7 ประการ ได้แก่

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เข้าใจและปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหน้าที่เคารพสิทธิของผู้อื่น รักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่มีความจริงใจผู้อื่นผู้อื่น มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และเปิดเผยการดำเนินการต่าง ๆ บนพื้นฐานของความถูกต้อง แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อในงานที่ตนกระทำ

3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความยุติธรรมในเรื่องของความถูกต้องในการตัดสินใจ โดยปราศจากความลำเอียงและอคติ มีกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ และไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใด

4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสำนึกหรือความคิดที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคม หรือบุคคลทั่วไปด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจปรารถนาช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และรับผิดชอบต่อสังคม

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความต้องการทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่าเสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง มีได้มุ่งหวังผลตอบแทน

6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค บริการหรือปฏิบัติต่อผู้มารับบริการด้วยความมีน้ำใจเมตตาด้วยความเต็มใจ

7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ ในการดำรงตนและดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านที่ 6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ พบว่าภาพรวมค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรมมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดอยู่ในลำดับแรก สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มาติดต่อราชการด้วยความเสมอภาคไม่กีดกันด้านเพศ เชื้อชาติ สีผิว ทักษะหรือฐานะทางสังคมที่แตกต่างกัน และต้องปฏิบัติแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคด้วยเช่นกัน อันได้แก่ การมอบหมายงาน สวัสดิการด้านต่างๆ รวมทั้งการพิจารณาความดีความชอบที่ต้องมีเกณฑ์พิจารณาและแนวทางดำเนินการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีหลักฐานชัดเจนในการพิจารณา และสามารถชี้แจงได้ทุกกรณีเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างคู่มือการพัฒนาตนและการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

เอกสารอ้างอิง

- ชุติมา ศิริไพบรวัน. (2561). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.**
- นิสสัยมัย อีสานหาญ. (2562). **บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 20. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 1928-1937.**
- บุษยมาศ แสงเงิน. (2553). **ปัญหาที่พบในเรื่องของการพิจารณาความดีความชอบ. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org> สืบค้นเมื่อ 17 ส.ค. 2562.**
- พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 1). (2562). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก หน้า 1 (16 เม.ย. 2562).**
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (ฉบับที่ 4). (2562). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 43 ก หน้า 9 (5 เม.ย. 2562).**
- ศุภมาศ วิสัชนาม. (2560). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. (2562). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. แหล่งที่มา <https://www.secondary2.obec.go.th>. สืบค้นเมื่อ 15 ก.ย. 2562.**
- สุริยพล ตันภู. (2560). **คุณธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนอำเภอสันติสุขตามหลักสังคหวัตถุ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- Greenfield. (1991). **Development International Education Programs.** San Francisco: Jossy – Bass.
- Krejcie Morgan. (1991). **Determining Sample Size for Research Activities.** From [https://home.kku.ac.th/sompong.guest_speaker.KrejcieandMorgan_article.pdf](https://home.kku.ac.th/sompong.guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf) Retrieved September 15.
- Meier Bettina. (2004). **Corruption in the Education Sector: An Introduction Transparency International.** From <https://www.atositchallenge.net/wp-content/uploads/2016-11-Meier2004corruption-ineducation.pdf> Retrieved September 15, 2019.